

bRihatpArAsharahorAshAstram 11-20

——
बृहत्पाराशरहोराशास्त्रम् ११-२०

——
Document Information

Text title : bRihatpArAsharahorAshAstram.h 11-20

File name : par1120.itx

Category : jyotisha, sociology_astrology, bRihatpArAshara

Location : doc_z_misc_sociology_astrology

Transliterated by : Ahto Jarve ajarve at fms30.cca.rockwell.com

Proofread by : Ahto Jarve, Ginda Lass

Latest update : December 30, 2021

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 30, 2021

sanskritdocuments.org

भृत्पाराशरुडोरशस्त्रम् ११-२०

अथ भावविवेकाध्यायः ॥ ११ ॥

अशिष्टं तत्प्रभङ्गं य श्रुतं त्वत्तो मया मुने ।
कस्माद् भावात् क्वलं किं किं विचार्यमिति मे वद ॥ १ ॥

देलं वृषं य ज्ञानं य वर्णं यैव बलाबलम् ।
सुभं दुःखं स्वभावञ्च लग्नभावाग्निरीक्षयेत् ॥ २ ॥

धनधान्यं कुटुम्भांश्च मृत्युजालममित्रकम् ।
धातुरत्नादिकं सर्वं धनस्थानाग्निरीक्षयेत् ॥ ३ ॥

विह्वलं भृत्यभ्रात्रादि योपदेशप्रयाणकम् ।
पित्रोर्वै मरणं विज्ञो दृष्टिश्चयाञ्च निरीक्षयेत् ॥ ४ ॥

वाडनान्यथ बन्धुंश्च मातृसौभ्यादिकान्यपि ।
निधि क्षेत्रं गृहं यापि यतुर्थात् परिचिन्तयेत् ॥ ५ ॥

यन्त्रमन्त्रौ तथा विधां बुद्धेश्चैव प्रबन्धकम् ।
पुत्रराज्यापभ्रांशादीन् पश्येत् पुत्रालयाद् बुधः ॥ ६ ॥

मातुलान्तकशङ्कानां शत्रूँश्चैव प्राणादिकान् ।
सपत्नीमातरं यापि षष्ठभावाग्निरीक्षयेत् ॥ ७ ॥

जायामध्वप्रयाणं य वाणिज्यं नष्टवीक्षणम् ।
मरणं य स्वदेहस्य जायाभावाग्निरीक्षयेत् ॥ ८ ॥

आयु रणं रिपुं यापि दुर्गं मृतधनं तथा ।
गत्यनुकादिकं सर्वं पश्येद्भ्राद्रियक्षाणः ॥ ९ ॥

भाग्यं श्यालं य धर्मं य भ्रातृपत्न्यादिकांस्तथा ।
तीर्थयात्रादिकं सर्वं धर्मस्थानाग्निरीक्षयेत् ॥ १० ॥

राज्यं याकाशंवृत्तिं च मानं चैव पितुस्तथा ।
 प्रवासस्य ऋणस्यापि व्योमस्थानान्निरीक्षणम् ॥ ११ ॥
 नानावस्तुभवस्यापि पुत्रजायादिकस्य च ।
 आयं वृद्धिं पशूनां च भवस्थानान्निरीक्षणम् ॥ १२ ॥
 व्ययं च वैशिवृत्तान्तरिःकुमन्त्यादिकं तथा ।
 व्ययाश्रयैष ङि ज्ञातव्यमिनि सर्वत्र धीमता ॥ १३ ॥
 यो यो शुभैर्युतो दृष्टो भावो वा पतिदृष्टयुक् ।
 युवा प्रवृद्धो राजयस्थः कुमरो वाऽपि यत्पतिः ॥ १४ ॥
 तदीक्षणवशात् तत्तद्भावसौभ्यं वदेद् भुधः ।
 यद्यद् भावपतिर्नष्टस्त्रिकेशाद्यैश्च संयुतः ॥ १५ ॥
 भावं न वीक्षते सम्यक् सुप्तो वृद्धोमृतोऽथवा ।
 पीडितो वाऽस्य भावस्य क्लं नष्टं वदेद् घ्रुवम् ॥ १६ ॥

अथ तनुभावकृलाध्यायः ॥ १२ ॥

सपापो देहपोऽष्टारिव्ययगो देहसौभ्यलुत् ।
 केन्द्रे कोणे स्थितोऽङ्गेशः सदा देहसुप्तं दिशेत् ॥ १ ॥
 लत्रापिोऽस्तङ्गतो नीचे शत्रुभे रोगकृद् भवेत् ।
 शुभः केन्द्रत्रिकोणस्था सर्वरोगहराः स्मृताः ॥ २ ॥
 लत्रे यन्द्रेऽथव कूरत्रैर्दृष्टेऽथवा युते ।
 शुभदृष्टिविडीने च जन्तोर्देहसुप्तं न ङि ॥ ३ ॥
 लत्रे सौम्ये सुरूपः स्यात् कूरुपविवर्जितः ।
 सौम्यभेटैर्युते दृष्टे लत्रे देहसुप्मान्वितः ॥ ४ ॥
 लत्रेशो ज्ञा गुरुर्वाऽपि शुको वा केन्द्रकोणगः ।
 दीर्घार्धुर्धनवान् जातो बुद्धिमान् राजवल्लभः ॥ ५ ॥
 लत्रेशे यरराशिस्थे शुभग्रहनिरीक्षिते ।
 कीर्तिश्रीमान् मलाभोगी देहसौभ्यसमन्वितः ॥ ६ ॥
 भुधो ज्जुवोऽथवा शुको लत्रे यन्द्रसमन्वितः ।

लगात् केन्द्रगतो वाऽपि राजलक्षणसंयुतः ॥ ७ ॥

ससौरै सकुजे वापि लगे मेषे वृषे डरौ ।

राश्यंशसदृशौ गात्रे स जातो नालविष्टितः ॥ ८ ॥

यत्पुष्यगतो भानुः परे वीर्यसमन्विताः ।

द्विस्वभावगता जातौ यमलाविति निर्दिशेत् ॥ ९ ॥

रवौन्दू अेकभावस्थावेकंशकसमन्वितौ ।

त्रिमात्रा य त्रिभिर्मासैः पित्रा भ्रात्रा य पोषितः ॥ १० ॥

अेवमेव कुलं वाय्यं यन्द्रादपि सदा बुधैः ।

अथ जातनरस्थाङ्गे प्रणयिक्त्वादिं कुवे ॥ ११ ॥

शिरो नेत्रे तथा कर्णौ नासिके य कपोलकौ ।

डनूर्मुष्ं य लगाधा तनावाधदृकाणके ॥ १२ ॥

मध्यद्रेष्ठाणगे लगे कर्णोऽसौ य भुजौ तथा ।

पार्श्वे य दुदये कोऽे नाभिश्चेति यथाकमम् ॥ १३ ॥

वस्तिर्विङ्गगुटे मुष्ठावूडु जानू य जङ्घके ।

पादश्रेत्युदितैर्वाभमङ्गं ज्ञेयं तृतीयके ॥ १४ ॥

यस्मिन्नङ्गे स्थितः पापो प्राणं तत्र समादिशेत् ।

नियतं सभुधैः कूरैः सौम्यैर्लक्ष्म वदेद् बुधः ॥ १५ ॥

अथ धनभावकुलाध्यायः ॥ १३ ॥

धनभावकुलं वय्मि शृणु त्वं द्विजसत्तम ।

धनेशो धनभावस्थः केन्द्रकोणगतोऽपि वा ॥ १ ॥

धनवृद्धिकरो ज्ञेयस्त्रिकस्थो धनडानिकृत् ।

धनदश्च धने सौम्यः पापो धनविनाशकृत् ॥ २ ॥

धनाधिपो गुरुयस्य धनभावगतो भवेत् ।

भौमेन सङितो वाऽपि धनवान् स नरो भवेत् ॥ ३ ॥

धनेशे लाभभावस्थे लाभेशे वा धनं गते ।

तावुभौ केन्द्रकोणस्थौ धनवान् स नरो भवेत् ॥ ४ ॥

धनेशे डेन्द्राशिस्थे लाभेशे तत्त्रिकोणगे ।
 गुरुशुक्रयुते दृष्टे धनलाभमुदीरयेत् ॥ ५ ॥
 धनेशो रिपुभावस्थो लाभेशस्तद्रतो यद्वि ।
 धनायौ पापयुक्तौ वा दृष्टौ निर्धन एव सः ॥ ६ ॥
 धनलाभाधिपावस्तौ पापग्रहसमन्वितौ ।
 जन्मप्रभृतिदारिद्रं भिक्षात्रं लभते नरः ॥ ७ ॥
 षष्ठेऽष्टमे व्यये वाऽपि धनलाभाधिपौ यद्वि ।
 लाभे कुजोधने राहू राजदण्डाद् धनक्षयः ॥ ८ ॥
 लाभे जुवे धने शुके धनेशे शुभसंयुते ।
 व्यये य शुभसंयुक्ते धर्मकार्ये धनव्ययः ॥ ९ ॥
 स्वभोध्यस्थे धनाधीशे जातको जनपोषकः ।
 परोपकारी ध्यातश्च विज्ञेयो द्विजसत्तम ॥ १० ॥
 स्थिते पारावतांशाद्यौ धनेशे शुभसंयुते ।
 तद्दृष्टे सर्वसम्पत्तिर्विनाऽयासेन जायते ॥ ११ ॥
 नेत्रेशे भलसंयुक्ते शोभनाक्षो भवेन्नरः ।
 षष्ठाष्टमव्ययस्थे य नेत्रवैकल्यवान् भवेत् ॥ १२ ॥
 धनेशे पापसंयुक्ते धने पापसमन्विते ।
 पिशुनोऽसत्यवादी य वातव्याधिसमन्वितः ॥ १३ ॥

अथ सङ्गभावाङ्गलाध्यायः ॥ १४ ॥

अथ विङ्गमभावस्य कृलं वक्ष्यामि भो द्विज ।
 सङ्गजे सौम्ययुग्दृष्टे भ्रातृमान् विङ्गमी नरः ॥ १ ॥
 सभौभो भ्रातृभावेशो भ्रातृभावं प्रपश्यति ।
 भ्रातृक्षेत्रगतो वाऽपि भ्रातृभावं विनिर्दिशेत् ॥ २ ॥
 पापयोगेन तौ पापक्षेत्रयोगेन वा पुनः ।
 उत्पाट्य सङ्गजान् सद्यो निहन्तसौ न संशयः ॥ ३ ॥
 स्त्रीग्रहो भ्रातृभावेशः स्त्रीग्रहो भ्रातृभावगः ।

भगिनी स्यात् तथा भ्राता पुऽगृडे पुऽग्रडो यद्वि ॥ ४ ॥

मिश्रे मिश्रकृलं वाच्यं भलाभलविनिर्णयात् ।

मृतौ कुजतृतीयेशौ सडोदरविनाशकौ ॥ ॡ ॥

डेन्द्रत्रिकोणगे वाडपि स्योच्यमिस्ववर्गगे ।

कारडे सडजेशे या भ्रातृसौप्यं विनिर्दिशेत् ॥ ॡ ॥

भ्रातृभे बुधसंयुक्ते तदीशे यन्द्रसंयुते ।

कारडे मन्दसंयुक्ते भगिन्धेकाग्रतो भवेत् ॥ ७ ॥

पश्चात् सडोदरोडप्येकस्तृतीयस्तु मृतो भवेत् ।

कारडे राडुसंयुक्ते सडजेशे तु नीयगे ॥ ॢ ॥

पश्चात् सडोदराभावं पूर्वं तु तत्रयं वदेत् ।

भ्रातृस्थानाधिपे डेन्द्रे कारडे तत्रिकोणगे ॥ ॢ ॥

जुवेन सडिते योच्ये ज्ञेया द्वादश सोदराः ।

तत्र ज्येष्ठद्वियं तद्वज्जातकाच्य तृतीयकम् ॥ १० ॥

सप्तमं नवमं रैव द्वादशं च मृतं वदेत् ।

शेषाः सडोदराः षड् वै भवेयुर्दीर्घजुवनाः ॥ ११ ॥

व्ययेशेन युतो भौमो गुरुणा सडितोडपि वा ।

भ्रातृभावे स्थिते यन्द्रे सप्तसङ्ख्यास्तु सोदराः ॥ १२ ॥

भ्रातृस्थाने शशियुते डेवलं पुऽग्रडेक्षिते ।

सडजा भ्रातरो ज्ञेयाः शुक्रयुक्तेक्षितेडन्यथा ॥ १३ ॥

अग्रे जातं रविर्डन्ति पृष्ठे जातं शनैश्चरः ।

अग्रजं पृष्ठजं डन्ति सडजस्थो धरासुतः ॥ १ॢ ॥

अेतेषां विप्र योगानां भलाभलविनिर्णयात् ।

भ्रातृणां भगिनीनां वा जातकस्य कृलं वदेत् ॥ १ॡ ॥

अथ सुभभावलकृलाध्यायः ॥ १ॡ ॥

उक्तं तृतीयभावस्य कृलं सङ्केपतो मया ।

सुभभावलकृलं चाडथ कथयामि द्विजोत्तम ॥ १ ॥

सुभेशे सुभभावस्थे लङ्गेशे तद्गतेऽपि वा ।
शुभदृष्टे य जातस्य पूर्णं गृहसुभं वदेत् ॥ २ ॥
स्वगोले स्वांशके स्वोच्ये सुभस्थानाधिपो यदि ।
भूमियानगृडादीनां सुभं वाधभवं तथा ॥ ३ ॥
कर्माधिपेन संयुक्ते केन्द्रे कोणो गृहाधिपे ।
विचित्रसौधप्राकारैर्मण्डितं तद्गुहं वदेत् ॥ ४ ॥
बन्धुस्थानेष्वरे सौम्ये शुभग्राह्ययुतेक्षिते ।
शशिशे लङ्गसंयुक्ते बन्धुपूजयो भवेन्नरः ॥ ५ ॥
मातुःस्थाने शुभयुते तदीशे स्वोच्यराशिगे ।
कारके बलसंयुक्ते मातुर्दीर्घायुरादिशेत् ॥ ६ ॥
सुभेशे केन्द्रभावस्थे तथा केन्द्रस्थितो भृगुः ।
शशिशे स्वोच्यराशिस्थे मातुः पूर्णं सुभं वदेत् ॥ ७ ॥
सुभे रवियुते मन्दे चन्द्रे भाग्यगते सति ।
लाभस्थानगतो भौमो गोमडिष्यादिलाभकृत् ॥ ८ ॥
चरगोडसमायुक्तो सुभे तद्राशिनायके ।
षष्ठे व्यये स्थिते भौमे नरः प्राप्नोति मूकताम् ॥ ९ ॥
लङ्गस्थानाधिपे सौम्ये सुभेशे नीचराशिगे ।
कारके व्ययभावस्थे सुभेशे लाभसङ्गते ॥ १० ॥
द्रुदशे वत्सरे प्राप्ते वाहनस्य सुभं वदेत् ।
वाहने सूर्यसंयुक्ते स्वोच्ये तद्भावनायके ॥ ११ ॥
शुक्रेशे संयुते वर्षे द्वात्रिंशो वाहनं भवेत् ।
कर्मेशेन युते बन्धुनाथे तुङ्गांशसंयुते ॥ १२ ॥
द्विचत्वारिंशके वर्षे नरो वाहनभाग् भवेत् ।
लाभेशे सुभराशिस्थे सुभेशे लाभसंयुते ॥ १३ ॥
द्वादशे वत्सरे प्राप्ते जातो वाहनभाग् भवेत् ।
शुभं शुभत्वे भावस्य पापत्वे हलमन्थथा ॥ १४ ॥

अथ पञ्चमभावकुलाध्यायः ॥ १६ ॥

अथ पञ्चमभावस्य कथयामि कुलं द्विज ।
 लज्जपे सुतभावस्थे सुतपे य सुते स्थिते ॥ १ ॥
 केन्द्रत्रिकोणसंस्थे वा पूर्ण पुत्रसुभं वदेत् ।
 षष्ठाष्टमव्ययस्थे तु सुताधीशे त्वपुत्रता ॥ २ ॥
 सुतेशेस्तद्गते वाऽपि पापाकान्ते य निर्बले ।
 तदा न जायते पुत्रो जातो वा म्रियते ध्रुवम् ॥ ३ ॥
 षष्ठस्थाने सुताधीशे लज्जेशे कुञ्जसंयुते ।
 म्रियते प्रथमापत्यं काकबन्ध्या य गेळिनी ॥ ४ ॥
 सुताधीशो हि नीयस्थो व्ययषष्ठाष्टमस्थितः ।
 काकबन्ध्या भवेन्नारी सुते केतुबुधौ यद्वि ॥ ५ ॥
 सुतेशो नीयगो यत्र सुतस्थानं न पश्यति ।
 तत्र सौरिबुधौ स्यातां काकबन्ध्यात्वमाप्नुयात् ॥ ६ ॥
 भाग्येशो मूर्तिवर्ती येत् सुतेशो नीयगो यद्वि ।
 सुते केतुबुधौ स्यातां सुतं कष्टाद् विनिर्दिशेत् ॥ ७ ॥
 षष्ठाष्टमव्ययस्थो वा नीयो वा शत्रुराशिगः ।
 सुतेशश्च सुते तस्य कष्टाद् पुत्रं विनिर्दिशेत् ॥ ८ ॥
 पुत्रभावे बुधक्षेत्रे मन्दक्षेत्रेऽथवा पुनः ।
 मन्दे मान्दियुतौ दृष्टे तदा दत्तादयः सुताः ॥ ९ ॥
 रवियन्द्रौ यदैकस्थावेकांशकसमन्वितौ ।
 त्रिमातृभिरसौ याद्वा द्विपित्राऽपि य पोषितः ॥ १० ॥
 पञ्चमे षड्ग्रहैर्युक्ते तदीशे व्ययराशिगे ।
 लज्जेशेन्द्रं बलाढ्यौ येत् तदा दत्तसुतोद्भवः ॥ ११ ॥
 सुते ज्ञानवशुक्लेश्च सभवेरवलोकिते ।
 भवन्ति भवः पुत्राः सुतेशे हि बलान्विते ॥ १२ ॥
 सुतेशे यन्द्रसंयुक्ते तद्द्रेष्ठाणगतेऽपि वा ।
 तदा हि कन्यकोत्पत्तिः प्रवदेद् दैवचिन्तकः ॥ १३ ॥

सुतेशे यरराशिस्थे राडुषा सडिते विधौ ।
पुत्रस्थानः गते मन्डे परजातं वडेखिशुम् ॥ १४ ॥
लगादष्टमगे यन्त्रे यन्त्रादष्टमगे गुशौ ।
पापत्रुडैर्युते दृष्टे परजातो न संशयः ॥ १५ ॥
पुत्रस्थानाधिपे स्वोय्ये लगाद्वा द्वित्रिकोषागे ।
गुरुषा संयुते दृष्टे पुत्रभाग्यमुपैति सः ॥ १६ ॥
त्रियतुःपापसंयुक्ते सुते सौम्यविवर्जिते ।
सुतेशे नीयराशिस्थे नीयसंस्थौ भवेखिशुः ॥ १७ ॥
पुत्रस्थानं गते श्रुवे तदीशे भृगुसंयुते ।
द्वात्रिंशे य त्रयस्त्रिंशे वत्सरे पुत्रसम्भवः ॥ १८ ॥
सुतेशे डेन्द्रभावस्थे कारकेषा समन्विते ।
षड्त्रिंशे त्रिंशदष्टे य पुत्रोत्पत्तिं विनिर्दिशेत् ॥ १९ ॥
लगाद् भाग्यगते श्रुवे श्रुवाद् भाग्यगते भृगौ ।
लश्रेशे भृगुयुक्ते वा यत्वारिंशे सुतं वदेत् ॥ २० ॥
पुत्रस्थानं गते राडौ तदीशे पापसंयुते ।
नीयराशिगतो श्रुवो द्वात्रिंशे पुत्रमृत्युदः ॥ २१ ॥
श्रुवात् पञ्चमगे पापे लगात् पञ्चमगेऽपि य ।
षड्त्रिंशे य त्रयस्त्रिंशे यत्वारिंशे सुतक्षयः ॥ २२ ॥
लश्रे भान्दितमायुक्ते लश्रेशे नीयराशिगे ।
षड्पञ्चाशत्तमेऽष्टे य पुत्रशोकसमाडुलः ॥ २३ ॥
यतुर्ये पापसंयुक्ते षष्ठभावे तथैव ड्रि ।
सुतेशे परमोय्यस्थे लश्रेशेन समन्विते ॥ २४ ॥
कारके शुभसंयुक्ते दशसङ्ख्यास्तु सूनवः ।
परमोय्यगते श्रुवे धनेशे राडुसंयुते ॥ २५ ॥
भाग्येशे भाग्यसंयुक्ते सङ्ख्याता नव सूनवः ।
पुत्रभाग्यगते श्रुवे सुतेशे बलसंयुते ॥ २६ ॥
धनेशे कर्मभावस्थे वसुसङ्ख्यास्तु सूनवः ।
पञ्चमात् पञ्चमे मन्डे सुतस्थे य तदीश्वरे ॥ २७ ॥

सूनवः समसङ्ख्यश्च द्विगर्भे यमलौ वदेत् ।
 वित्तेशे पञ्चमस्थाने सुतस्थे य सुताधिपे ॥ २८ ॥
 जायन्ते षट् सुतास्तस्य तेषां य त्रिप्रजामृतिः ।
 मन्दात् पञ्चमगे जुवे जुवात् पञ्चमगे शनौ ॥ २९ ॥
 सुतभे पापसंयुक्ते पुत्रमेकं विनिर्दिशेत् ।
 पञ्चमे पापयुक्ते वा जुवात् पञ्चमगे शनौ ॥ ३० ॥
 पत्न्यन्तरे पुत्रलाभं कलत्रत्रयभाग् भवेत् ।
 पञ्चमे पापसंयुक्ते जुवात् पञ्चमगे शनौ ॥ ३१ ॥
 लग्नेशे धनभावस्थे सुतेशो भौमसंयुतः ।
 जातं जातं शिशुं लुन्ति दीर्घायुश्च स्वयं भवेत् ॥ ३२ ॥

अथ षष्ठभावाकुलाध्यायः ॥ १७ ॥

अथ विप्रं कलं वक्ष्ये षष्ठभावसमुद्भवम् ।
 देहे रोगप्रणाथं तत् श्रूयतामेक्येतसा ॥ १ ॥
 षष्ठाधिपः स्वगेहे वा देहे वाऽप्यष्टमे स्थितः ।
 तदा प्राणा भवेद्देहे षष्ठराशिसमाश्रिते ॥ २ ॥
 अेवं पित्रादिभावेशास्तत्तत्कारकसंयुताः ।
 प्राणाधिपयुताश्चापि षष्ठाष्टमयुता यद्वि ॥ ३ ॥
 तेषामपि प्राणं वाच्यमादित्येन शिरोप्राणम् ।
 ँन्दुना य मुष्णे कएठे भौमेन ज्ञेन नाभिषु ॥ ४ ॥
 गुरुणा नासिकायां य भृगुणा नयने पटे ।
 शनिना राडुणा कुक्षौ केतुना य तथा भवेत् ॥ ५ ॥
 लग्नाधिपः कुजक्षेत्रे बुधभे यद्वि संस्थितः ।
 यत्र कुत्र स्थितो ज्ञेन वीक्षितो मुष्णरुक्प्रधः ॥ ६ ॥
 लग्नाधिपौ कुजबुधौ यन्प्रेण यद्वि संयुतौ ।
 राडुणा शनिना सार्द्धं कुष्ठं तत्र विनिर्दिशेत् ॥ ७ ॥

लग्नधिपं विना लग्नो स्थितश्चेत्तमसा शशी ।
 स्वेतकुष्ठं तदा कृष्णकुष्ठं च शनिना सड ॥ ८ ॥
 कुजेन रक्तकुष्ठं स्यात्तत्तदेवं विचारयेत् ।
 लग्नो षष्ठाष्टमाधीशौ रविणो यदि संयुतौ ॥ ९ ॥
 ज्वरगाण्डः कुजे ग्रन्थिः शस्त्रघ्नमथापि वा ।
 बुधेन पित्तं गुरुणो रोगाभावं विनिर्दिशेत् ॥ १० ॥
 स्त्रीभिः शुकेण शशिना वायुना संयुतो यदि ।
 गाण्डश्चाण्डालतो नाभौ तमःकेतुयुते भयम् ॥ ११ ॥
 यन्द्रेण गाण्डः सलिलैः कृष्णैश्चादिना भवेत् ।
 अयं पित्रादिभावानां तत्तत्कारकयोगतः ॥ १२ ॥
 गाण्डं तेषां वदेदेवमूढ्यमत्र मनीषिभिः ।
 रोगस्थानगते पापे तदीशे पापसंयुते ॥ १३ ॥
 राहुणो संयुते मन्दे सर्वदा रोगसंयुतः ।
 रोगस्थानगते भौमे तदीशे रंभ्रसंयुते ॥ १४ ॥
 षड्वर्षे द्वादशे वर्षे ज्वररोगी भवेन्नरः ।
 षष्ठस्थानगते ज्ञेये तद्गुणे यन्द्रसंयुते ॥ १५ ॥
 द्वाविंशौकोनविंशोऽष्टे कुष्ठरोगं विनिर्दिशेत् ।
 रोगस्थानं गतो राहुः केन्द्रे मान्दिसमन्विते ॥ १६ ॥
 लग्नोशे नाशराशिस्थे षड्विंशे क्षयरोगता ।
 व्ययेशे रोगराशिस्थे तदीशे व्ययराशिगे ॥ १७ ॥
 त्रिंशद्द्विंशौकोनवर्षे गुल्मरोगं विनिर्दिशेत् ।
 रिपुस्थानगते यन्द्रे शशिना संयुते सति ॥ १८ ॥
 पञ्चपञ्चाशदष्टेषु रक्तकुष्ठं विनिर्दिशेत् ।
 लग्नोशे लग्नराशिस्थे मन्दे शत्रुसमन्विते ॥ १९ ॥
 अेकोनषष्टिवर्षे तु वातरोगार्दितो भवेत् ।
 रंभ्रेशे रिपुराशिस्थे व्ययेशे लग्नसंस्थिते ॥ २० ॥
 यन्द्रे षष्ठेसंयुक्ते वसुवर्षे मृगाद्भयम् ।
 षष्ठाष्टमगतो रहुस्तस्मादष्टगते शनौ ॥ २१ ॥

जातस्य जन्मतो विप्र प्रथमे य द्वितीयके ।
 वत्सरेऽग्निभयं तस्य त्रिवर्षे पक्षिदोषभाङ् ॥ २२ ॥
 षष्ठाष्टमगते सूर्ये तद्व्यये चन्द्रसंयुतः ।
 पञ्चमे नवमेऽब्दे तु जलभीतिं विनिर्दिशेत् ॥ २३ ॥
 अष्टमे मन्दसंयुक्ते तस्माद्वा द्वादशे कुजः ।
 त्रिंशाब्दे दशमेऽब्दे तु स्फोटकादि विनिर्दिशेत् ॥ २४ ॥
 रंभ्रेशे राहुसंयुक्ते तदंशे रंभ्रकोणगे ।
 द्वाविंशेऽष्टादशे वर्षे ग्रन्थिमेढ्रादिपीडनम् ॥ २५ ॥
 लाभेशे रिपुभावस्थे रोगेशे लाभराशिगे ।
 अेकत्रिंशत्समे वर्षे शत्रुमूलाद्भ्रनव्ययः ॥ २६ ॥
 सुतेशे रिपुभावस्थे षष्ठेशे गुरुसंयुते ।
 व्ययेशे लग्नाभावस्थे तस्य पुत्रो रिपुर्भवेत् ॥ २७ ॥
 लग्नेशे षष्ठराशिस्थे तदीशे षष्ठराशिगे ।
 दशमैकोनविंशेऽब्दे शुनकाद्भीतिरुच्यते ॥ २८ ॥

अथ जायाभावकृलाध्यायः ॥ १८ ॥

जायाभावकृलं वक्ष्ये शृणु त्वं द्विजसत्तम ।
 जायाधिपे स्वभे स्वोच्ये स्त्रीसुभं पूर्णमादिशेत् ॥ १ ॥
 कलत्रपो विना स्वर्क्षं व्ययषष्ठाष्टमस्थितः ।
 रोगिणीं कुरुते नारीं तथा तुङ्गादिकं विना ॥ २ ॥
 सप्तमे तु स्थिते शुकेऽतीवकामी भवेन्नरः ।
 यत्रकुत्रस्थिते पापयुते स्त्रीमरणं भवेत् ॥ ३ ॥
 जायाधीशः शुभैर्युक्तो दृष्टो वा भलसंयुतः ।
 तदा जातो धनी मानी सुभसौभाग्यसंयुतः ॥ ४ ॥
 नीये शत्रुगृहेऽस्ते वा निर्भले य कलत्रपे ।
 तस्यापि रोगिणी भार्या भद्रुभार्या नरो भवेत् ॥ ५ ॥

मन्त्रे शुक्रगेले वा जायाधीशे शुभेक्षिते ।
स्वोच्यगे तु विशेषेण बहुभार्या नरो भवेत् ॥ ६ ॥
वन्ध्यासङ्गो मदे भानौ यन्द्रे राशिसमस्त्रियः ।
कुजे रजस्वलासङ्गो वन्ध्यासङ्गश्च कीर्तितः ॥ ७ ॥
बुधे वेश्या य डीना य वणिङ् स्त्री वा प्रकीर्तिता ।
गुरौ ब्राह्मणभार्या स्याद्गर्भिणीसङ्ग एव य ॥ ८ ॥
डीना य पुष्पिणी वाय्या मन्तराहुङ्कणीश्चरैः ।
कुजेऽथ सुस्तनी मन्त्रे व्याधिदौर्भव्यसंयुता ॥ ९ ॥
कठिनोर्ध्वकुयार्ये य शुके स्थूलोत्तमस्तनी ।
पापे द्वादशकामस्थे क्षीणयन्द्रस्तु पञ्चमे ॥ १० ॥
जातश्च भार्यावश्यः स्यादिति जातिविरोधकृत् ।
जामित्रे मन्त्रभौमे य तदीशे मन्त्रभूमिजे ॥ ११ ॥
वेश्या वा जारिणी वाऽपि तस्य भार्या न संशयः ।
भौमांशकगते शुके भौमक्षेत्रगतेऽथवा ॥ १२ ॥
भौमयुक्ते य दृष्टे वा भग्युम्भनभाग् भवेत् ।
मन्दांशकगते शुके मन्त्रक्षेत्रगतेऽपि य ॥ १३ ॥
मन्त्रयुक्ते य दृष्टे य शिश्र्युम्भनतत्परः ।
दारेशे स्वोच्यराशिस्थे मदे शुभसमन्विते ॥ १४ ॥
लग्नेशो भलसंयुक्तः कलत्रस्थानसंयुतः ।
तद्भार्या सद्गुणोपेता पुत्रपौत्रप्रवर्धिनी ॥ १५ ॥
कलत्रे तत्पतौ वापि पापग्रहसमन्विते ।
भार्याडानि वदेत् तस्य निर्भले य विशेषतः ॥ १६ ॥
षष्ठाष्टमव्ययस्थाने मदेशो दुर्बलो यदिति ।
नीयराशिगतो वापि दारनाशं विनिर्दिशेत् ॥ १७ ॥
कलत्रस्थानगे यन्द्रे तदीशे व्ययराशिगे ।
कारको भलडीनश्च दारसौम्यं न विधते ॥ १८ ॥
सप्तमेशे स्वनीयस्थे पापक्षे पापसंयुते ।
सप्तमे क्लीवराश्यंशे द्विभार्या जातको भवेत् ॥ १९ ॥

कलस्थानगे भौमे शुके जामित्रगे शनौ ।
 लग्नेशे रन्ध्राशिश्ये कलत्रत्रयवान् भवेत् ॥ २० ॥
 द्विस्वभावगते शुके स्वोच्ये तद्राशिनाथके ।
 दारेशे जलसंयुक्ते जलुदारसमन्वितः ॥ २१ ॥
 दारेशे शुभराशिश्ये स्वोच्यस्वर्क्षगतो भृगुः ।
 पञ्चमे नवमेऽप्ये तु विवाहः प्रायशो भवेत् ॥ २२ ॥
 दारस्तानं गते सूर्ये तदीशे भृगुसंयुते ।
 सप्तमैकादशे वर्षे विवाहः प्रायशो भवेत् ॥ २३ ॥
 कुटुम्बस्थानगे शुके दारेशे लाभराशिगे ।
 दशमे षोडशाऽप्ये च विवाहः प्रायशो भवेत् ॥ २४ ॥
 लग्नेकेन्द्रगते शुके लग्नेशे मन्दराशिगे ।
 वत्सरेकादशे प्राप्ते विवाहं लभते नरः ॥ २५ ॥
 लग्नात् केन्द्रगते शुके तस्मात् कामगते शनौ ।
 द्वादशैकोनविंशे च विवाहः प्रायशो भवेत् ॥ २६ ॥
 यन्द्राज्जामित्रगे शुके शुक्राज्जामित्रगे शनौ ।
 वत्सरेऽष्टादशे प्राप्ते विवाहं लभते नरः ॥ २७ ॥
 धनेशे लाभराशिश्ये लग्नेशे कर्मराशिगे ।
 अर्धे पञ्चदशे प्राप्ते विवाहं लभते नरः ॥ २८ ॥
 धनेशे लाभराशिस्ते लाभेशे धनराशिगे ।
 अर्धे त्रयोदशे प्राप्ते विवाहं लभते नरः ॥ २९ ॥
 रन्ध्राज्जामित्रगे शुके तदीशे भौमसंयुते ।
 द्वाविंशे सप्तविंशेऽप्ये विवाहं लभते नरः ॥ ३० ॥
 दारांशकगते लग्नाथे दारेश्वरे व्यथे ।
 त्रयोविंशे च चङ्गिशे विवाहं लभते नरः ॥ ३१ ॥
 रन्ध्रेशे दारराशिश्ये लग्नांशे भृगुसंयुते ।
 पञ्चविंशे त्रयस्त्रिंशे विवाहं लभते नरः ॥ ३२ ॥
 भाग्याद्भाग्यगते शुके तद्व्यथे राहुसंयुते ।

अेकत्रिंशशास्त्रयस्त्रिंशे दारलाभं विनिर्दिशेत् ॥ ३३ ॥

भाग्याज्जामित्रगे शुके तद्भूने दारनायके ।

त्रिंशे वा सप्तविंशाब्दे विवाहं लभते नरः ॥ ३४ ॥

दारेशे नीयराशिस्थे शुके रन्ध्राशिसंयुते ।

अष्टादशे त्रयस्त्रिंशे वत्सरे दारनाशनम् ॥ ३५ ॥

मदेशे नाशराशिस्थे व्ययेशे महराशिगे ।

तस्य चैकोनविंशाब्दे दारनाशं विनिर्दिशेत् ॥ ३६ ॥

कुटुम्भस्थानगो राहुः कलत्रे भौमसंयुते ।

पाणित्राडे च त्रिदिने सर्पदष्टे वधूमृतिः ॥ ३७ ॥

रन्ध्रस्थानगते शुके तदीशे सौरिराशिगे ।

द्वादशैकोनविंशाब्दे दारनाशं विनिर्दिशेत् ॥ ३८ ॥

लग्नेशे नीयराशिस्थे धनेशे निधनं गते ।

त्रयोदशे तु सम्प्रामे कलत्रस्य मृतिर्भवेत् ॥ ३९ ॥

शुक्राज्जामित्रगे यन्द्रे यन्ध्राज्जामित्रगे बुधे ।

रन्ध्रेशे सुतभावस्थे प्रथमं दशमाष्टिकम् ॥ ४० ॥

द्वाविंशे च द्वितीयं च त्रयस्त्रिंशे तृतीयकम् ।

विवाहं लभते मर्त्या नाऽत्र कार्या विचारणा ॥ ४१ ॥

षष्ठे च भवने भौमः सप्तमे राहुसंस्थितिः ।

अष्टमे च यदा सौरिस्तस्य भार्या न ज्वति ॥ ४२ ॥

अथ आयुर्भावकृलाध्यायः ॥ १६ ॥

आयुर्भावकृलं याऽथ कथयामि द्विजोत्तम ।

आयुःस्थानाधिपः केन्द्रे दीर्घमायुः प्रयच्छति ॥ १ ॥

आयुस्थानाधिपः पापैः सः सः सः संस्थितः ।

करोत्यव्यायुषं जातं लग्नेशोऽप्यत्र संस्थितः ॥ २ ॥

अेवं ङि शनिना चिन्ता कार्या तर्कैर्वियक्षाणैः ।

कर्माधिपेन च तथा चिन्तनं कार्यमायुषः ॥ ३ ॥

षष्ठे व्ययेऽपि षष्ठेशो व्ययाधीशो रिपौ व्यये ।
 लत्रेऽष्टमे स्थितो वाऽपि दीर्घमायुः प्रयच्छति ॥ ४ ॥
 स्वस्थाने स्वांशके वाऽपि मित्रेशे मित्रमन्दिरे ।
 दीर्घायुषं करोत्येव लत्रेशोऽष्टमपः पुनः ॥ ५ ॥
 लत्राष्टमपकर्मेशमन्दाः केन्द्रत्रिकोणयोः ।
 लाभे वा संस्थितास्तद्गद्दृष्टिशुदीर्घमायुषम् ॥ ६ ॥
 अेवं बहुविधा विद्वन्नायुर्योगाः प्रकीर्तिताः ।
 अेषु यो भलवांस्तस्याऽनुसारादायुरादिशेत् ॥ ७ ॥
 अष्टमाधिपतौ केन्द्रे लत्रेशे भलवर्जते ।
 विशद्वर्षाण्यसौ ञ्जवेद् द्वात्रिंशत्परमायुषम् ॥ ८ ॥
 रन्ध्रेशे नीचराशिस्थे रन्ध्रे पापग्रहैर्युते ।
 लत्रेशे दुर्बले जन्तुरल्पायुर्भवति ध्रुवम् ॥ ९ ॥
 रन्ध्रेशे पापसंयुक्ते रन्ध्रे पापग्रहैर्युते ।
 व्यये कूरग्रहाङ्कान्ते जातमात्रं मृतिर्भवेत् ॥ १० ॥
 केन्द्रत्रिकोणगाः पापाः शुभाः षष्ठाष्टगा यद्दि ।
 लत्रे नीचस्थरन्ध्रेशो जातः सद्यो मृतो भवेत् ॥ ११ ॥
 पञ्चमे पापसंयुक्ते रन्ध्रेशे पापसंयुते ।
 रन्ध्रे पापग्रहैर्युक्ते स्वल्पमायुः प्रजायते ॥ १२ ॥
 रन्ध्रेशे रन्ध्रराशिस्थे रन्ध्रे पापसमन्विते ।
 शुभदृष्टिविहीने य मासान्ते य मृतिर्भवेत् ॥ १३ ॥
 लत्रेशे स्वोच्चराशिस्थे रन्ध्रे लाभसमन्विते ।
 रन्ध्रस्थानगते ञ्जवे दीर्घमायुर्न संशयः ॥ १४ ॥
 लत्रेशोऽतिभली दृष्टः केन्द्रसंस्थैः शुभग्रहैः ।
 धनैः सर्वगुणैः सार्धं दीर्घमायुः प्रयच्छति ॥ १५ ॥

अथ भाग्यभावाङ्कलाध्यायः ॥ २० ॥

अथ भाग्यभावं विप्रं कृत्वं वक्ष्ये तवाऽग्रतः ।

જાતસ્ય પ્રથમાબ્દે તુ પિતુર્મરણમાદિશેત્ ।
વ્યયેશે ભાગ્યરાશિસ્થે નીચાંશે ભાગ્યનાયકે ॥ ૧૫ ॥

તૃતીયે ષોડશે વર્ષે જનકસ્ય મૃતિર્ભવિત્ ।
લગ્નેશે નાશરાશિસ્થે રન્નેશે ભાનુસંયુતે ॥ ૧૬ ॥

દ્વિતીયે દ્વાદશે વર્ષે પિતુર્મરણમાદિશેત્ ।
ભાગ્યાદ્રન્નગતે રાહૌ ભાગ્યાદ્ભાગ્યગતે રવૌ ॥ ૧૭ ॥

ષોડશેઽષ્ટાદશે વર્ષે જનકસ્ય મૃતિર્ભવિત્ ।
રાહુણા સહિતે સૂર્યે ચન્દ્રાદ્ભાગ્યગતે શનૌ ॥ ૧૮ ॥

સપ્તમૈકોનવિંશાબ્દે તાતસ્ય મરણં ધ્રુવમ્ ।
ભાગ્યેશે વ્યયરાશિસ્થે વ્યયેશે ભાગ્યરાશિગે ॥ ૧૯ ॥

વદાબ્ધિમિતવર્ષાચ્ચ પિતુર્મરણમાદિશેત્ ।
રવ્યંશે ચ સ્થિતે ચન્દ્રે લગ્નેશે રન્નસંયુતે ॥ ૨૦ ॥

પગ્યત્રિંશૈકચત્વારિંશદ્વર્ષે મરણં પિતુઃ ।
પિતૃસ્થાનાધિપે સૂર્યે મન્દભૌમસમન્વિતે ॥ ૨૧ ॥

પગ્યાશદ્વસરે પ્રાપ્તે જનકસ્ય મૃતિર્ભવિત્ ।
ભાગ્યાત્ સપ્તમગે સૂર્યે ભ્રાતૃસપ્તમગસ્તમઃ ॥ ૨૨ ॥

ષષ્ઠેઽબ્દે પગ્યવિંશાબ્દે પિતુર્મરણમાદિશેત્ ।
રન્નજામિત્રગે મન્દે મન્દાજામિત્રગે રવૌ ॥ ૨૩ ॥

ત્રિંશૈકવિંશે ષડ્વિંશે જનકસ્ય મૃતિર્ભવિત્ ।
ભાગ્યેશે નીચરાશિસ્થે તદીશે ભાગ્યરાશિગે ॥ ૨૪ ॥

ષડ્વિંશેઽબ્દે ત્રયસ્ત્રિંશે પિતુર્મરણમાદિશેત્ ।
એવં જાતસ્ય દૈવજ્ઞો ફલં જ્ઞાત્વા વિનિર્દિશેત્ ॥ ૨૫ ॥

પરમોચ્ચાંશગે શુકે ભાગ્યેશેન સમન્વિતે ।
ભ્રાતૃસ્થાને શનિયુતે બહુભાગ્યાધિપો ભવેત્ ॥ ૨૬ ॥

ગુરુણા સંયુતે ભાગ્યે તદીશે કેન્દ્રરાશિગે ।
વિંશદ્વર્ષાત્ પરં ચૈવ બહુભાગ્યં વિનિર્દિશેત્ ॥ ૨૭ ॥

પરમોચ્ચાંશગે સૌમ્યે ભાગ્યેશે ભાગ્યરાશિગે ।
ષટ્ત્રિંશાચ્ચ પરં ચૈવ બહુભાગ્યં વિનિર્દિશેત્ ॥ ૨૮ ॥

